

DEPARTAMENTUL PENTRU
RELAȚIA CU PARLAMENTUL

ROMANIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR *
Intrare Nr. 873
20 16 Luna 06 Ziua 29

F.F. URGENT

București, 23.06.2016

**Nr:6907;6908;6909;6911;6912;6914;6913;
6915;6919 /DRP**

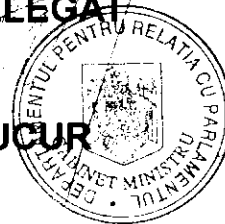
STIMATE DOMNULE SECRETAR,

Vă transmitem, alăturat, răspunsurile instituțiilor vizate cu privire la unele interpelări formulate de deputați, potrivit tabelului anexat.

Cu deosebită considerație,

MINISTRU DELEGAT

CIPRIAN BUCUR

**DOMNULUI NICULAE MIRCOVICI,
SECRETAR AL CAMEREI DEPUTAȚILOR**

Plata Victoriei nr. 1, Sector 1, București, România
Tel.: +4 021 316 36 77, Fax: +4 021 316 36 52
www.drp.gov.ro

CANCELARIA PRIMULUI-MINISTRU

1029
22.06.2016
Nr. 6908/D.R.P.
Data 22.06.2016

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Domnului ministru delegat CIPRIAN BUCUR

Stimate domnule ministru delegat,

Urmare adresei dumneavoastră nr. 5444/ DRP din 11.05.2016, referitoare la interpelarea formulată de domnul deputat Costică Canacheu, prezentată în ședința Camerei Deputaților din data de 09.05.2016 și înregistrată cu nr. 3022B din 10 mai 2016, vă transmitem, anexat prezentei, răspunsul Primului-ministru.

Cu deosebită considerație,

Șeful Cancelariei Primului Ministru

IOAN DRAGOS TUDORACHE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

Domnului deputat Costică CANACHEU

Stimate domnule deputat,

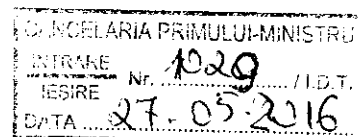
Referitor la interpelarea dvs, prezentată în ședința Camerei Deputaților din data 09.05.2016, înregistrată cu nr. 3022B din 10.05.2016, avînd ca obiect “Împiedicarea exercitării unor drepturi fundamentale privind afirmarea identității, libertatea de opinie și exprimare, libertatea de întrunire și asociere, promovarea limbii și culturii proprii ale cetățenilor români membri ai Asociației Comunitatea Armână din România, reprezentant al unui grup minoritar care își manifestă și conservă identitatea etnică, lingvistică și culturală”, vă transmit, anexat prezentei, răspunsul Ministerului Afacerilor Externe, Departamentul pentru Românii de Pretutindeni, instituția cu atribuții în domeniu.

Vă rog să primiți – domnule deputat – expresia deplinei mele considerații.

Prim-ministru al Guvernului României

Dacian Julien CIOLOȘ

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'D' followed by the name 'acian Julien CIOLOȘ' in a cursive script.

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

Cabinet ministru delegat pentru relațiile cu românii de pretutindeni

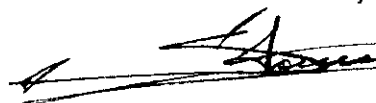
Nr. D/ 830

24 mai 2016

Stimate domnule ministru,

Ca urmare a solicitării dumneavoastră nr. 1020/ DT din 19 mai 2016, în legătură cu interpelarea formulată de către domnul deputat Costică Canacheu, înregistrată la Camera Deputaților cu nr.3022B, din 10 mai 2016, vă transmitem, alăturat, răspunsul Ministerului Afacerilor Externe.

Cu aleasă considerație,

Dan Stoenescu
ministru delegat

Domnului Ioan Dragoș Tudorache
Șeful Cămariei Primului-Ministru
Guvernul României

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

Răspuns la interpelarea formulată de către domnul deputat Costică Canacheu

Fondul problemei

Încă de la înființarea României ca stat modern, poziția oficială a diplomației române a fost că aromânii sunt o ramură istorică a poporului român, vorbind unul din cele patru dialecte ale limbii române: dacoromân, aromân, meglenoromân, istroromân. Aceasta este și poziția Academiei Române, confirmată de peste 20 de enciclopedii și dicționare internaționale.

Unitatea de limbă și de neam a românilor de la nord de Dunăre cu aromânii era cunoscută cronicarilor munteni și moldoveni din secolul al XVII-lea, ca și lui Dimitrie Cantemir.

Primele atestări în modernitate ale acestei unități de neam și de limbă aparțin unor învățați aromâni (Mihail Boiagi, Gheorghe Roja), care i-au cunoscut în Imperiul Habsburgic pe reprezentanții Școlii Ardelene. Cercetători occidentali ca Johannes Thunmann și Christian Seinfeldt constatau aceeași unitate lingvistică. Era o epocă în care chestiunea aromânească nu fusese încă politizată de interesele statelor-națiuni.

Până în anul 1990 România a fost singura țară care a urmărit să protejeze identitatea și drepturile aromânilor în teritoriile unde aceștia sunt autohtoni. O vastă rețea de școli și biserici românești pentru aromâni a funcționat în Imperiul Otoman și apoi în unele state succesoare.

În urma demersurilor intense și îndelungate ale diplomației române La 9/22 mai 1905, Sultanul Abdul Hamit al II-lea a emis Iradeaua prin care românilor din Imperiul Otoman (inclusiv aromâni și meglenoromâni) le-au fost recunoscute drepturile școlare, administrative și religioase egale cu ale celorlalte populații necreștine supuse Înaltei Porți.

Prin Scrisorile anexe la Tratatul de Pace de la București, din 10 august, 1913, Bulgaria, Grecia și Serbia se obligau să permită Regatului României sprijinirea în plan școlar și bisericesc a identității aromânilor.

Ca grup compact, aromânii din România reprezintă o imigrație recentă (interbelică, deci ulterior Tratatelor de Pace de la Paris), rezultat din voința lor liberă de a veni în Țara-Mamă, ca etnici români.

Este o manipulare, folosită inclusiv de deputatul Costică Canacheu la tribuna Parlamentului, că aceștia ar fi fost colonizați în calitate de „macedoneni”. În accepțiunea de atunci a termenului, acesta desemna originea geografică doar a unora dintre aromâni, nicidecum o pretinsă origine etnică diferită de români. În documentele emise de autoritățile de colonizare și de reprezentanții aromânilor, aceștia sunt denumiți ”români macedoneni”, ”frați de-ai noștri din Macedonia”, ”români”, ”români din Macedonia”, ”coloniști din Macedonia”, în timp ce aromânii denuceau România ”Țara-mumă”.

Colonizarea aromânilor în teritorii românești s-a făcut la cererea lor , în calitate de etnici români declarată în scris și certificată de Societatea de Cultură Macedo-Română. Prevederile Constituției din anul 1923, nici nu permiteau colonizarea în Regatul României cu ”populațiune de gintă străină” .

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

Împreună cu celelalte grupuri regionale de români colonizați în Cadrilater, aromânii au făcut obiectul schimbului de populație între România și Bulgaria, conform termenilor Tratatului de la Craiova (1940): "supușii români de origine etnică română din județele Durostor și Caliacra".

Începând din anul 1990, pe teritoriul țării noastre a început să se deruleze o campanie etnopolitică de alienare a identității aromânești față de românită, după modelul aplicat în cazurile moldovenismului (R. Moldova și Ucraina) și vlahismului (Serbia).

Deputatul Costică Canacheu invocă totdeauna respectarea dreptului său inviolabil de a se declara doar ceea ce singur se consideră a fi. La fel procedează și ceilalți reprezentanți ai asociației menționate în interpelare, ca și aceia ai altor asociații afine.

Dar, în timp ce auto-identificarea individuală și libertatea de asociere sunt drepturi prevăzute în Constituție, activitatea asociațiilor cu statut juridic este supusă legii.

În mod voit sau nu, deputatul Costică Canacheu se referă doar la aspectul subiectiv al identității, deși Articolul 3, Paragraful 1 din Convenția-Cadru pentru Protecția Minorităților Naționale (CCPMN) prevede dreptul oricărei persoane aparținând unei minorități naționale de a alege liber să fie tratată ca atare sau nu, dar Paragraful 35 din Raportul Explicativ al CCPMN (ETS No. 157) stipulează că din Paragraful 1 al numitului Articol nu trebuie înțeles că o persoană are dreptul să își aleagă arbitrar apartenența la o minoritate națională, ci această alegere individuală este inseparabil legată de criterii obiective relevante pentru identitatea persoanei respective.

Inutil de reamintit că deputatul Costică Canacheu nu face parte și nici nu reprezintă vreo minoritate națională cu statut legal pe teritoriul României. Din acest punct de vedere, interpelarea lui este fără obiect, iar invocarea legilor, articolelor de lege și a unor documente internaționale relevante pentru minorități naționale este improprie, ca să nu spunem abuzivă și intimidantă.

Rămân, așadar, de clarificat aspectele procedurale ale interpelării.

Aspecte punctuale

1. Când vorbește despre „Comunitatea Armână din România” și în calitate de membru al ei, deputatul Costică Canacheu nu se referă, de fapt, la o comunitate etnică legal recunoscută, ci la o Asociație constituită conform legii (ACAR). Cu atât mai puțin se referă la vreo organizație reprezentativă a unei comunități etnice. Endonimul „armân”, cu toate derivatele sale, este de proveniență regională. În varianta literară a limbii române, denumirea corectă a respectivei ramuri de români sud-dunăreni este „aromân”, cu toate derivatele sale.
2. Contrar afirmației deputatului Costică Canacheu, nu se confirmă „natura exclusiv culturală” a întrunirii inițiate de ACAR, sub egida Universității „Ovidius” din Constanța și a Institutului de Știință, Cultură și Spiritualitate Dobrogeană: lansarea și popularizarea traducerii în limba română a cărții Die Aromunen. Ethnographisch-philologisch-historische Untersuchungen über das Volk der sogenannten Makedo-Romanen oder Zinzaren. Land und Leute, Mit einem Titeldilde, 8 Tafeln und einer Karte de Gustav Weigand.

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

Potrivit unei exegeze de maximă autoritate, traducerea realizată de Christian Bandu, și îngrijită de Mariana Bara, nu corespunde criteriilor științifice pentru a face obiectul unui eveniment în spațiul universitar:

- Chiar M. Bara își previne cititorii că opera pe care o comentează în studiul său critic trebuie privită drept o operă de tinerețe a autorului și nu una de căpătâi, care se adresează, în primul rând, publicului german, iar nu celui din România!
- Contrar normelor de ortografie și ortoepie în vigoare, traducătorul alege să echivaleze germ. „Aromunen” cu dialectalul arom. „armân”, în locul variantei literare „aromân”, așa cum s-a consacrat în practica științifică românească și europeană (germană, franceză, engleză). Argumentul invocat de traducător și de îngrijitoarea ediției (în volumul *Limba armână* lăudat de deputatul C. Canacheu, este nu doar extra-științific, ci de-a dreptul politic: Folosirea denumirii „aromâni” și nu „armâni” s-a datorat în bună parte, alături de neinformare, tezelor ideologiei naționale românești în problematica armânească. (Mariana Bara, „Limba armânească”, Cartea universitară, București, 2007, p. 13) (Weigand, *Die Aromunen*, p. 335)
- Prin deformarea traducerii, cei doi se abat de la norma științifică a fidelității față de semnificația textului de origine, deoarece Weigand nu spune nicăieri că termenul Aromunen, creat de el, înseamnă doar armâni. Dimpotrivă, el precizase încă din volumul al doilea, publicat cu un an înainte (1894), că germanul Aromunen este un termen general prin care el îi cuprinde pe toți cei care își spun Armâni, Arămâni, Arămei (sau fărșeroți).

Concluzia care se impune este că atât traducătorul, cât și îngrijitorul acestui volum I al lucrării *Die Aromunen* a lui Weigand au mistificat traducerea numelui aromânilor, în titlul de pe copertă, de pe paginile de gardă și de titlu, și apoi pretutindeni în text unde autorul folosește termenul Aromunen și/sau derivatele și formele sale flexionare (aromunisch, aromunische, aromunschen, aromunischer, aromunisches), compromițând definitiv întreaga versiune românească a acestei opere.

- Aceeași denaturare premeditată apare și în citatele reproduse pe afiș, ca traducere a termenului din originalul german „Aromunen”.
- E falsă ideea susținută de Mariana Bara că Gustav Weigand, creând termenul de Aromunen, a vrut să-i deosebească pe aromâni de români, în general. La p. 271, Weigand afirmă clar unitatea de origine, de etnie și de limbă a tuturor românilor, de la nordul și de la sudul Dunării:

Se poate discuta despre „romanici” numai din punct de vedere etnografic. Același lucru este adevărat și pentru neamul românesc din care armânii noștri sunt o ramură. Prin limbă cele patru neamuri românești: dacoromânii, aromânii, megleniții și istrienii sunt legate în modul cel mai strâns și limba nu dovedește nimic în plus, decât că neamurile care trăiesc astăzi separat, trebuie să fi fost cândva unite în spațiu. (Weigand 2014: 271)

- Și traducătorul și îngrijitoarea traducerii omit, cu sau fără bună-știință, să precizeze că G. Weigand însuși s-a corectat și volumul publicat de el în anul 1907 despre românii și aromânii din Bulgaria, titlul folosit în limba germană este Rumänen und Arumänen in Bulgarien, adică exact așa cum și cei doi

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

afirmă că ar trebui scris dacă Weigand îi considera pe aromâni drept ramură a poporului român.

- Concluzia recenzentului este că Mariana Bara ar trebui să lase deoparte speculațiile și interpretările sale mistificatoare, referitoare la așa-zisa „limbă armânească”, speculații și mistificări care țin mai degrabă de politică decât de știință.

Notă: Îngrijitorul ediției, Mariana Bara, militează de multă vreme pentru ideea că aromânii nu sunt români, ci un alt popor, vorbitor nu al unui dialect istoric al limbii române, ci al unei alte limbi romanice, în contradicție cu rezultatele științifice a peste un secol de cercetare românească și europeană în domeniu. În aceeași notă, petenții afirmă în mod fals că lucrarea lui Weigand s-ar fi referit la aromâni ca popor distinct în Balcani.

Mariana Bara a făcut parte din conducerea ACAR și a fost președintă a Societății Culturale Aromâne (SCA).

3. Referitor la abuzul care ar fi fost comis de ministrul delegat coordonator al DPRRP prin „încălcarea gravă a drepturilor la afirmarea identității, la libertatea de opinie și de exprimare, la întruniri, la promovarea limbii și culturii proprii ale membrilor” respectivei asociații, vă aducem la cunoștință că, în urma verificărilor întreprinse, nu s-a confirmat niciuna din acuzele formulate în Adresa/Informarea ACAR nr. 003 din 8 ianuarie 2016.

Ministrul delegat pentru Românii de Pretutindeni a acționat în baza competențelor specifice și a informat pe rectorul Universității „Ovidius” din Constanța (UOC) despre poziția oficială a statului român în chestiunea aromânească: aromânii sunt o ramură istorică a poporului român, iar aromâna este un dialect istoric al limbii române, contrar afirmațiilor din textele care însoțesc traducerea volumului lui Gustav Weigand.

Intervenția corectivă a DPRRP a avut loc pe baza sesizărilor primite de la cadrele didactice din UOC și de la intelectuali aromâni, alarmați că spațiul universitar constănțean va fi din nou folosit pentru activități pseudo-științifice și cu o conotație politizantă, așa cum reiese de la pct. 2.

Așa cum rezultă și din cele prezentate mai sus, nu a fost vorba de un eveniment cu autentică ținută științifică, ci de un pretext pentru organizarea în spațiul universitar a unui eveniment conotat politic, contrar adevărului științific privind apartenența istorică a aromânilor la românitate.

De aceea, departe a de încălca autonomia universitară, demersul ministrului delegat a contribuit la apărarea acestei autonomii, a cărei încălcare de către organizatori a fost tolerată de conducerea Universității.

Libertatea de opinie rămâne un drept constituțional al oricărui cetățean român, dar el nu poate fi exersat prin încălcarea principiului universitar care interzice activitățile cu caracter politic în spațiul universitar, așa cum este el înscris și în Carta Universității „Ovidius” din Constanța (Capitolul al III-lea, Art. 16, Paragraful (1), lit. i și g, Art. 18) sau prin nerespectarea definiției libertății academice, așa cum apare ea în același document (Capitolul I, Art. 6).

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

Revine UOC să sesizeze autoritățile în drept, dacă s-a considerat lezată în vreun fel.

4. Referitor la „actul de cenzură al domnului ministru Stoenescu, care ar fi intervenit pentru a opri un însemnat act de cultură al unei comunități etnice din România”, pe lângă cele precizate la pct. 3, reamintim că, prin deciziile nr. 383 din 25 ianuarie 2013 și nr. 2451 din 17 mai 2012 ale Secției de Contencios Administrativ și Fiscal din Înalta Curte de Casație și Justiție, respectiv Sentințele Civile nr. 3312 din 2 decembrie 2008 și nr. 5222 din 21 decembrie 2015 ale Curții de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, a fost respinsă cererea prin care reclamanta Asociația „Comunitatea Armână din România” de modificare a Art. 2 din H.G. nr. 589/2001, privind înființarea Consiliului Minorităților Naționale în sensul includerii în Consiliul Minorităților Naționale și a organizațiilor cetățenilor aparținând grupurilor etnice din România legal constituite la data de 27 septembrie 1992, necondiționat de participarea acestora la alegerile parlamentare, precum și la înscrierea sa în Consiliul Minorităților Naționale - recunoașterea juridică a „armânilor” ca minoritate națională în România.

Poziția asumată de Guvernul României prin Memorandumul nr. 24/2460 din 9.10.2007 este că, reprezentanții Asociației „Comunitatea Armână din România” nu au îndreptățirea de a obține statutul de minoritate națională pentru comunitatea aromânilor din România și nu au adus argumente legale convingătoare în susținerea acestui demers.

Pe baza argumentelor de ordin științific (istoric, lingvistic, cultural) s-a arătat că grupul aromânilor din România nu este diferit de populația majoritară. În aceste condiții, nefiind vorba de o comunitate diferită, prin criterii obiective, dreptul fiecărui individ de a aparține unei minorități naționale, pe care îl invocă Asociația pentru membrii săi nu este pertinent în speță, deoarece acest drept nu poate fi invocat arbitrar și în lipsa unor circumstanțe obiective legate de identitatea persoanei. Astfel, concluzia documentului referitoare la acordarea statutului de minoritate națională comunității aromânilor a fost negativă. Astfel, concluzia documentului referitoare la acordarea statutului de minoritate națională comunității aromânilor a fost negativă.

5. Declarațiile ministrului delegat corespund poziției oficiale a României în legătură cu chestiunea aromânească. liniilor oficiale.

Ca în atâtea alte cazuri în care instituțiile statului român au înțeles să își îndeplinească atribuțiile, o organizație aromânească cu program etnic separatist reacționează în mod nejustificat.

Reamintim atacurile publice lansate de ACAR și de Consiliul Makedonarmân (CMA) împotriva Președintelui României, după ce aceasta a afirmat într-o alocuțiune rostită în Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei (27 ianuarie 2011) că România va continua să întreprindă demersuri pentru recunoașterea statutului de minoritate românească pentru aromâni, vlahi, istroromâni și meglenoromâni, în statele unde sunt autohtoni.

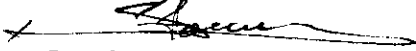
MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

De asemenea, pentru poziția exprimată de Academia Română în chestiunea aromânească, și acest for științific suprem al României a fost ținta unor atacuri publice din partea organizațiilor separatiste „armânești” (ca exemplu, v. comunicatul de presă al CMA din 2 iunie 2011).

Concluzii

Interpelarea adresată de deputatul Costică Canacheu este fără obiect și nu se verifică niciuna din semnalările în baza cărora este cerută demisia ministrului delegat coordonator al DPRRP.

Declarația deputatului Costică Canacheu privind implicarea sa în tipărirea respectivei cărți, poate fi analizată și sub aspectul interesului personal, dat fiind faptul că a fost președinte al Consiliului de administrație al tipografiei Neico Group SRL în perioada 1993 - 2000 (și acționar majoritar).

Dan Stoenescu
ministru delegat